

Huk wokół kultury

Samo głosowanie, w którym wzięło udział najwięcej osób od pierwszej edycji, przebiegało dynamicznie. Gdy już wydawało nam się, że na płytę Chóru Filharmonii Łódzkiej zagłosuje tylko jedna osoba, nagle lawinowo zaczęły napływać głosy właśnie na nią. Długo w plebiscycie prowadziła książka Ewy Różyckiej „Reguła Klajna”. Goniło ją 16. Międzynarodowe Triennale Tkaniny. Do końca nie było pewności, która z tych trzech propozycji wygra. Okazuje się, że sporo osób ceni też twórczość Witka Gretzyngiera.

To, co w Armatce Kultury najlepsze i najcenniejsze, to spotkanie osobowości ze świata kultury – spotkanie w sensie przekazu, czym kultura się dziś zajmuje, jakie tematy podejmuje, jak reaguje na współczesność, czy też spotkanie jako konfrontacja pokoleń. Na siódmej gali na przykład na miejscach dla nominowanych zasiedli obok siebie uznany na świecie artysta progresywny Józef Robakowski, jego zaczynająca przygodę ze sztuką 9-letnia córka Józefina i młody twórca Witek Gretzyngier. Każde z nich mogło czerpać inspirację od pozostałych...

Galę Armatki Kultury w Łódzkim Domu Kultury uatrakcyjnił akustyczny koncert łódzkiej grupy Normalisi – pierwszy po dłuższej przerwie. Muzycy zaprezentowali głównie utwory ze swojej nowej płyty „Wiry”.

Już za rok – mamy nadzieję – kolejna edycja plebiscytu.

Przypomnijmy, że do Armatki Kultury za 2019 rok kapituła złożona z łódzkich dziennikarzy i ludzi kultury nominowała 15 wydarzeń.

1. „Idioci”, reż. Marcin Wierchowski, dramat. Daniel Sołtysiński (Teatr im. Jaracza w Łodzi)

W „Idiotach” symulowana niepełnosprawność staje się dla postaci narzędziem jednocześnie wypisania ze świata, który nie jest dość dobry, oraz budowania alternatywnej przestrzeni czystych i prostych relacji. Wierchowski ustawia wektor inaczej niż von Trier w swoim filmowym pierwowzorze – nie oskarża społeczeństwa, ale próbuje udowodnić, że u podstaw jest ono dobre. Na wideo (aktorzy spastykują w przestrzeni miejskiej) łodzianie konfrontowani z taką „innością” zdają egzamin; sama „inność” okazuje się sztucznie stworzoną barierą.

2. Festiwal Retrospektywy 2019 (Teatr Chorea)

Program tej edycji pokazał bogactwo budowania relacji z widzem, włączania go w proces twórczy (hasło przewodnie brzmiało: „Widz / Uczestnik / Współtwórca”). Podkreślało to ludzki, wspólnotowy wymiar festiwalu, w którym organizatorzy są też twórcami, a wieczorem zapraszają na wspólny, samemu przygotowany posiłek. Przy tym rozwijanie wrażliwości estetycznej widzów szło w parze z wrażliwością społeczną.

3. 16. Międzynarodowe Triennale Tkaniny (Centralne Muzeum Włókiennictwa)

Wystawy ostatniej edycji dowiodły, że sztuka tkaniny nie jest oderwanym od rzeczywistości hobby dla zajęcia rąk, ale reaguje na problemy współczesności tak samo jak twórczość z innych dziedzin. Wydobyć tego faktu jest zasługą zmiany formuły imprezy, w tym wprowadzenia tematu przewodniego wystawy głównej („Przekraczanie granic”) i tak ważnej roli jej kuratora – Marty Kowalewskiej. Znaczącym wydarzeniem była też bardzo atrakcyjnie zaaranżowana wystawa towarzysząca, prezentowana w Ośrodku Propagandy Sztuki, łącząca tradycję ze współczesnością.

4. „Diagnosis” - film Ewy Podgórskiej (Entertain Pictures)

Dokument, który będąc niezwykle oryginalną opowieścią o mieście, stopniowo staje się portretem jego mieszkańców, a wreszcie szerzej: konstatacją na temat kondycji ludzkiej z odwieczną potrzebą miłości, bliskości, dążeniem do szczęścia. Forma dokumentu kreacyjnego w zaskakujący sposób wspiera prawdę bohaterów, a dzięki staraniom realizatorów widzowie mają silne przekonanie, że scenariusz tego filmu napisało życie. Debiut producentki i autorki pomysłu na film Małgorzaty Wabińskiej.

5. „Szybowano: Bajgelman. Impresje” - płyta Tubis Trio

Przesycona emocjami, intymna muzyka, pełna liryzmu, a nawet melancholii. Przykład autorskiego odczytania przez muzyków jazzowych kompozycji Dawida Bajgelmana, na tyle twórczego, że materiał z płyty zyskuje autonomiczny charakter, choć nadal słychać tu echa przedwojennych szlagierów. Muzycy Tubis Trio otwierają utwory Bajgelmana, przenosząc je w dzisiejszy świat, współczesną stylistykę muzyczną. Tu każda nuta ma swoją wagę, lecz nie mniejsze znaczenie ma też cisza.

6. „Łodzianki. Atlas piękna” - projekt Agnieszki Cytackiej

Agnieszka Cytacka stworzyła 101 fotograficznych portretów kobiet związanych swoją aktywnością z Łodzią: artystek, działaczek, aktywistek, pisarek, influencerek, start-uperek, animatorek kultury i życia społecznego, a także innych kobiet, które swoją pracą tworzą grunt do rozwoju miasta oraz pozytywnego postrzegania Łodzi również poza jej granicami.

7. „Światło koloru” - wystawa Józefa Robakowskiego i Józefiny Robakowskiej (Galeria Magazyn)

Wystawa prac 9-latki, kuratorowana przez tatę-artystę - profesora Józefa Robakowskiego w niezależnej galerii przy ul. Łąkowej w Łodzi. Seria cyfrowych grafik i rysunków w przemyślanej aranżacji dała publiczności radość patrzenia, a atmosfera wernisażu radość ze spotkania twórców dorosłych i tych najmłodszych.

8. Koncert zespołu Vox Luminis (ECK „Logos”)

Sławny belgijski zespół muzyki dawnej uświetnił jubileusz Europejskiego Centrum Kultury „Logos”, którego jest równolatką. Usłyszeliśmy utwory wokalne pięciu kompozytorów z muzycznej rodziny Bachów. Artyści zachwycili subtelną interpretacją, doskonałym zestrojeniem głosów i radością czerpaną z muzyki.

9. „Reguła Klajna” - powieść Ewy Różyckiej

Pierwsza powieść łódzkiej pisarki, która do tej pory publikowała jedynie krótkie miniatury prozatorskie. Wydana przez Pewne Wydawnictwo książka jest ciekawym połączeniem kilku gatunków: to obyczajowa powieść środowiskowa, historyczny szkic na temat wielokulturowości i wzajemnych relacji między nacjami, a także wykorzystująca elementy fantastyczne przypowieść o podstawowych wartościach - miłości, odpowiedzialności, szczerości.

10. „Masses” - płyta na jubileusz 50-lecia Chóru Filharmonii Łódzkiej

Album na długo będzie świadectwem znakomitej artystycznej kondycji „jubilat”, prowadzonego od 2011 r. przez Dawida Bera. Na krążku znalazły się trzy muzyczne msze: Messe Basse Gabriela Fauré i dwa utwory współczesnych kompozytorów: Tongeren Mass Krzysztofa Grzeszczaka i Son of God Mass Jamesa Whitbourna. Są w nich anielskie brzmienia wokalistów, organowe akordy chwały, majestatyczne tutti, są też zamyślane kantyleny saksofonu! To płyta, której słucha się wiele razy.

11. „Świat tanga” - koncert Orkiestry Kameralnej PRIMUZ i powstanie PRIMUZ Foundation (Akademia Muzyczna)

Po raz kolejny zespół młodych łódzkich muzyków udowodnił, że w jej wykonaniu świetnie brzmi każdy rodzaj muzyki. Rok wypełniony repertuarem klasycznym, filmowym, a nawet rockowym zespół przypieczętował projektem „Świat tanga” z solistą Wiesławem Prządka (akordeon i bandoneon). Pod dyrekcją Łukasza Błaszczyka artyści zagrali w ramach 7. AŻ Festiwalu tanga Astora Piazzolli, Richarda Galliano i Egberta Gismontiego. Podczas koncertu zespół świętował również powstanie PRIMUZ Foundation.

12. „Reality of Pixels” - wystawa Witka Gretzyngiera (Pracownia Portretu)

Prace filmowe i fotograficzne młodego artysty, który kończy studia na Wydziale Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi, zmagając się z poważną chorobą, zaprezentowała szerszej publiczności galeria Pracownia Portretu w formie instalacyjnej wystawy multimedialnej. Jego eksperymenty w obszarze świata cyfrowego są osobistym i jednocześnie uniwersalnym poszukiwaniem tożsamości w kooperacji z algorytmem obrazu.

13. „Trypolis” - płyta Tryp

Druga płyta w dorobku łódzkiej supergrupy. Tym razem punktem wyjścia do poetyckiej opowieści Marcina Pryta było spotkanie z najemnikiem. Oczywiście historie „psa wojny” to tylko kawałek świata, który maluje Pryt, znajdziemy tu także wiele odniesień do polskiej i łódzkiej współczesności. Muzycznym podkładem są niezwykle mocne, elektro-punkowe brzmienia. Dużo tu dziwnych syntezatorów, sampli, brzmień jakby wynaturzonych, zmutowanych. Mimo towarzyszącego odbiorcy poczucia chaosu i nerwowości, wszystkie elementy tworzące płytę są doskonale dobrane i tworzą spójną, integralną całość.

14. „Klangor poleski” (Poleski Ośrodek Sztuki)

Poniedziałkowe spotkania w POS w formie otwartej próby i warsztatów. Sposób na integrację łódzkiego środowiska muzycznego, prezentację twórczości młodych polskich muzyków sceny awangardowej i eksperymentalnej, budowanie platformy do poszukiwania nowych środków wyrazu, współpracy i rozwoju. Dowód, że muzyczna awangarda nie jest zarezerwowana dla specjalistów, ale może być również środkiem wyrazu emocji oraz komunikacji.

15. „Moja bezsenna ciemność” - film Ryszarda Lenczewskiego

Ośmiominutowy obraz, zrealizowany przez znakomitego operatora przy użyciu smartfonu podczas jednej z bezsennych nocy we własnym domu. Pomysł, by opowiedzieć o stanach umysłu, przyszedł, gdy Lenczewski patrzył na stare fotografie na ścianach, z przeszłości zawodowej i podróży po świecie, zdjęcia córki karmionej w szpitalu przez żonę, kadry przedstawiające rodziców. Powstał z tego film o docieraniu do początków życia.

Kapituła: Aleksandra Bęben, Ewa Bloom Kwiatkowska, Marcin Tercjak, Łukasz Kaczyński, Bogdan Sobieszek i Piotr Grobliński (pomysłodawca nagrody i prowadzący galę).

Autorką statuetki Armatka Kultury jest Zofia Władyka-Łuczak.

Zabawną animację do plebiscytu wykonała Maria Korczak-Idzińska.

ATN